

Bilaga 3. Svar på fråga 4.3.

Kompetensförsörjning inom hälso- och sjukvård i VGR
– ansvars- och uppgiftsfördelning enligt gällande reglementen

Regionstyrelsen

Regionstyrelsen är Västra Götalandsregionens ledande politiska förvaltningsorgan. Den ska vara väl informerad om och ha ansvaret för hela organisationens utveckling samt följa de frågor som kan inverka på dess utveckling. Regionstyrelsen vakar över att Västra Götalandsregionen fullgör sina uppgifter inom olika verksamhetsområden utifrån regionfullmäktiges beslut och vad som enligt lag och andra författningar vilar på Västra Götalandsregionen (Dnr RS 2021-01728)

Personalfrågor

17 § Regionstyrelsen har det övergripande ansvaret att företräda Västra Götalandsregionen som arbetsgivare i regiongemensamma frågor som rör förhållandet till de anställda.

Regionstyrelsen är Västra Götalandsregionens personalorgan och har ansvar för övergripande strategiska arbetsgivarfrågor.

Regionstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för kompetensförsörjnings- och utbildningsfrågor inom Västra Götalandsregionens verksamhetsområden.

RS Personalutskott

Uppgiftsområden för regionstyrelsens personalutskott i Västra Götalandsregionen (RS 2017-01430)

Under regionstyrelsen svarar personalutskottet för följande övergripande regiongemensamma och principiella ägarfrågor:

- a) Kompetensförsörjning och kompetensutveckling
- b) Kompetensförsörjning inom legitimationsyrken
- c) Arbetsgivarfrågor
- d) Företagshälsovård

RS Personalutskott

Kompetensförsörjning och kompetensutveckling

Personalutskottet ska löpande, som en del i regionstyrelsens ansvar för övergripande och strategiska kompetensförsörjnings- och kompetensutvecklingsfrågor inom regionens verksamhetsområden, verka för en ökad samordning av regionens utförarverksamheter.

Uppgiftsområden för personalutskottet antagna av regionstyrelsen 2017-05-09, § 109 rapportera och föreslå åtgärder till regionstyrelsen. Uppgiftsområdet innebär att

- a) bereda ärenden om strategier för att möta framtida omställningsbehov vad gäller kompetens och bemanning
- b) bereda ärenden om långsiktig kompetensförsörjning inom regionens samtliga verksamheter
- c) besluta om regiongemensam planering av kompetensförsörjningsinsatser
- d) besluta om planering och finansiering av riktade kompetensförsörjningsinsatser

RS Personalutskott

Kompetensförsörjning inom legitimationsyrken

Personalutskottet ska löpande, som en del i regionstyrelsens ansvar för försörjning av personal inom legitimationsyrken, verka för balans i den framtida tillgången på personal inom dessa yrkesområden. Vid planeringen av kompetensförsörjning av legitimationsyrken inom hälso- och sjukvården och tandvården ska utskottet beakta den samlade sektorns behov, oavsett om verksamheten bedrivs i egen eller annan regi. Utskottet ska samverka med hälso- och sjukvårdsstyrelsen om den regionfinansierade hälso- och sjukvårdens behov inom området.

Uppgiftsområdet innebär att:

- a) på övergripande nivå ta initiativ till att regionen fullföljer sina åtaganden gentemot staten när det gäller utbildning av legitimationsyrken
- b) bereda ärenden om långsiktig kompetensförsörjning av legitimationsyrken för den regionfinansierade hälso- och sjukvården

RS Personalutskott

Arbetsgivarfrågor

Personalutskottet ska löpande, som en del i regionstyrelsens ansvar som personalorgan, svara för vissa regionövergripande personalpolitiska frågor och arbetsgivarfrågor.

Uppgiftsområdet innebär att:

- a) bereda ärenden om långsiktiga regionövergripande arbetsgivarfrågor,
- b) bereda ärenden om inriktning på regionens personalpolitik, inklusive arbetsmiljö och lönepolitik
- c) bereder ärenden om tillämpning av personalpolitiken utifrån av fullmäktige fattade beslut
- d) bereder ärenden om lönepolitiska prioriteringar
- e) beslutar om användning av det personalpolitiska anslaget
- f) bereder ärenden om regiongemensam uppföljning, analys och utvärdering inom personalområdet

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen

Hälso- och sjukvårdsstyrelsen är systemägare för den samlade regionfinansierade hälso- och sjukvården och tandvården. Systemägarskapet innebär ett ur befolkningsperspektiv övergripande ansvar för invånarnas tillgång till vård samt för sjukvårdens innehåll, kvalitet och tillgänglighet.

Systemägarskapet innebär också att bevaka och initiera långsiktiga utvecklings- och inriktningsfrågor samt strategier för den regionfinansierade hälso- och sjukvården. (RS 2018-03535)

Hälso- och sjukvårdsstyrelsens övriga uppgifter

7 § I hälso- och sjukvårdsstyrelsens uppgifter ingår att

- a) besluta om anvisningar för hälso- och sjukvård för asylsökande, flyktingar och papperslösa
- b) bevaka utvecklingen inom forsknings, utvecklings- och utbildningsområdet
- c) besluta om fördelning av de regionala hälso- och sjukvårdsanknutna FoU-medlen.

Utförarstyrelser (exempel SU RS 2021-01728)

3 § Styrelsen svarar för drift, förvaltning och utveckling av verksamheterna inom Sahlgrenska Universitetssjukhuset. Styrelsen ska verka för samordning och utveckling i samverkan med övriga sjukhus och andra utförare av vårdtjänster inom sitt ansvarsområde.

I styrelsens uppgifter ingår att....

i) svara för bemannings- och personalförsörjningsfrågor för samtliga personalkategorier på kort och lång sikt. Samråd ska ske med regionstyrelsen och övriga styrelser inom hälso- och sjukvård i syfte att trygga en långsiktig personalförsörjning.

j) svara för att utbildning i legitimationsyrken är integrerad i verksamheten

k) bedriva utbildnings- och forskningsverksamhet inom ramen för styrelsens driftsansvar

... samt att säkerställa att förutsättningarna avseende lokaler, utrustning och personal finns för att fullgöra uppdraget som region- och universitetssjukhus (motsvarande skrivning för länsdelssjukhus).

Utförelsestyrelser (exempel SU RS 2021-01728)

Personalansvar

7 § Styrelsen är anställningsmyndighet för personal vid sin förvaltning med undantag för förvaltningschef som anställs av regionstyrelsen efter samråd med styrelsen.

Styrelsen ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som ankommer på regionstyrelsen.

Styrelsen fastställer varje mandatperiod instruktion till förvaltningschef.

Hälso- och sjukvårdsnämnd – ”Beställarnämnd”

3 § Hälsö- och sjukvårdsnämnden har ett befolkningsansvar inom sitt geografiska område.

Befolkningsansvaret innebär:

- a) att klarlägga befolkningens behov av hälso- och sjukvård i samverkan med bland annat kommuner, delregional vårdssamverkan, brukarorganisationer och samordningsförbund Reglemente för hälso- och sjukvårdsnämnd antaget av regionfullmäktige 10-11 juni 2019 3 (9)
- b) att med utgångspunkt från regionfullmäktiges mål och inriktning göra behovsanalyser och prioriteringar i syfte att verka för en förbättring av befolkningens hälsa
- c) att verka för en förbättring av folkhälsan i samverkan med bland annat kommuner och frivilligorganisationer
- d) inom delregional vårdssamverkan samverka kring vården av de som är i behov av insatser från flera parter inom region och kommun.
- e) att i olika forum föra dialog med invånarna om vårdens tillgänglighet och kvalitet samt inriktning och utveckling
- f) att i övrigt följa utvecklingen av befolkningens behov av hälso- och sjukvård och tandvård och ta nödvändiga initiativ.

Hälso- och sjukvårdsnämnd – ”Beställarnämnd”

4 § Hälsö- och sjukvårdsnämnden har, inom den budget som regionfullmäktige fastställt, finansieringsansvaret för den vård som nyttjas av befolkningen i respektive nämnds område med undantag för vård som finansieras på annat sätt.

Hälsö- och sjukvårdsnämnderna har enligt sitt reglemente det finansiella ansvaret → kompetensförsörjningsansvaret, att bemanna med rätt kompetens, hänförs till RS, PU och utförarstyrelser

Hälso- och sjukvårdens ledningssystem

6. Personalens medverkan

Regionstyrelsen har det övergripande och strategiska ansvaret för kompetensförsörjnings- och utbildningsfrågor inom VGR:s verksamhetsområden. Respektive utförarstyrelse ansvarar för personalfrågor inklusive arbetsmiljöfrågor inom sitt verksamhetsområde med undantag av de frågor som ankommer på regionstyrelsen.

Beslut finns om att varje förvaltning årligen ska upprätta en kompetensförsörjningsplan enligt regiongemensam modell (Dnr RS 00825-2008).

Personalen har enligt patientsäkerhetslagen en skyldighet att bidra till att hög patientsäkerhet upprätthålls och att medverka i utförarförvaltningarnas kvalitetsarbete. Med patientsäkerhet avses skydd mot vårdskada.

För att säkerställa att personalen arbetar i enlighet med ledningssystemets krävs egenkontroll av följsamheten till ledningssystemet. Dessutom krävs uppföljning av att personalen har den yrkeskompetens som krävs för att utföra sina arbetsuppgifter samt har tillräcklig kunskap om tillämpliga processer i ledningssystemet.

All hälso- och sjukvårdspersonal ska vid nyanställning och i form av återkommande utbildning få information om skyldigheten att bidra till hög patientsäkerhet.

Uppföljning av hälso- och sjukvårdspersonalens kompetens sker bland annat genom medarbetarsamtal där man har dialog om verksamhetens mål och uppdrag samt medarbetarens kompetens och arbetsuppgifter.

Kompetensförsörjning i VGR

– uppgiftsfördelning koncernnivå, förvaltningar
och samordningsråd

Samordningsrådets uppdrag i kompetensförsörjningsarbetet (matris)

Gruppen består huvudsakligen av chefer från hälso- och sjukvårdsförvaltningar som aktivt ska bidra i den gemensamma styrningen inom ansvarsområdet i hela Västra Götalandsregionen (VGR).

Arbetet ska utgå från VGR:s koncerngemensamma styrning av hälso- och sjukvård. Gruppen ska säkerställa en ändamålsenlig implementering av överenskomna och beslutade förändringar.

Det är angeläget att samordningsråden prioriterar att arbeta utifrån ”best practice”, bland annat genom samverkan med akademien, vårdgrannar och andra relevanta aktörer. I samordningsrådets beslut och ställningstaganden ska forskning- och utbildningsaspekter alltid beaktas utifrån målet att skapa ett sammanhållet hälso- och sjukvårdssystem.

Gruppen ska i sitt uppdrag arbeta tillsammans med rekrytering, kompetensförsörjning och bemanning inom ansvarsområdet på kort och lång sikt.

Lokal kompetensförsörjningsplanering (matris)

Utförarstyrelse

Ansvar

- genomförande av verksamhet i balans, verksamhet - ekonomi
- antar förvaltningens kompetensförsörjningsplan/verksamhetsplan – bör innehålla kopplingar till de VGR-övergripande prioriteringarna som tas fram i samverkansråden

Förvaltning (förvaltningschef)

Ansvar

- genomförande av uppdrag beskrivet i vårdöverenskommelse (VÖK) eller motsvarande utifrån ekonomi-verksamhets- och personalansvaret, E-V-P. Inkluderar att kompetensförsörja dessa verksamheter.
- aktivt bemanna och delta i processarbetet i samordningsråden
- bemanningsplanering på lång sikt genom framtagande av en årlig kompetensförsörjningsplan som en del av arbetet med verksamhetsplanen (dokumenteras i Plan & Styr)
- belysa framtida utmaningar och förändringar som förväntas påverka kompetensförsörjningen, till den regionövergripande planen för kompetensförsörjning

Verksamhet (klinik) "Andra linjen"

Ansvar

- bemanningsplanering på kort och längre sikt
- bereda analysmaterial för den egna verksamheten samt inspel till samordningsråd, som underlag till det regiongemensamma kompetensförsörjningsarbetet inom området
- utveckla nya arbetssätt och stimulera uppgiftsväxling, arbetstidsförläggning, arbete över gränser etc. och bidra till VGR-gemensamma processer och arbetssätt via samordningsråd

Avdelning/Enhet "Första linjen"

Ansvar

- bemanningsplanering och kompetensmix i vardagen
- karriärutvecklingsarbete och kompetensutveckling av egen personal

Regiongemensam plan för kompetensförsörjning – arbetssätt vs samordningsråden

Regionstyrelsens personalutskott (PU)

Ansvar

Antar den regionövergripande planen för kompetensförsörjning som inspel till planeringsunderlaget

Koncernkontoret

Ansvar

- Insamling av underlag samt bedömning av VGRs kompetensförsörjningsstatus och utmaningar på kort och lång sikt
 - Skrivbordsanalyser av befintliga rapporter, handlingsplaner, mm
 - Analyser från Data & analys
 - Samordningsrådets samlade kompetensförsörjningsanalyser
 - Förvaltningarnas lokala kompetensförsörjningsplaner *inklusive* svar på de kvalitativa frågorna som är relevanta för respektive förvaltning – som ingår i förvaltningens verksamhetsplan
 - Årlig uppdatering av VGRs regiongemensamma plan för kompetensförsörjning
 - Påverkansfaktorer i omvärlden
 - Insatsområden – utvärdering och större omtag var tredje år
 - Åtgärder
 - Kraftsamling
- Informera och föreslå åtgärder och regionala satsningar till politiken (RS/PU) för att främja kompetensförsörjningen inom VGR

Kompetensförsörjning i VGR – Ny politisk organisation 2023

Ny politisk organisation 2023 - PU

7.3.2 Personalutskott

Personalutskottet är regionens personalorgan för verksamheter i egen regi och svarar för övergripande regiongemensamma personalfrågor.

I uppdraget ingår att hantera och bereda

- långsiktiga regionövergripande arbetsgivarfrågor,
- inriktning på regionens personalpolitik, inklusive arbetsmiljö- och lönepolitik,
- utveckla och samordna det regionövergripande personalstrategiska arbetet,
- framtida utvecklingsfrågor inom utskottets kompetensområde,
- agerar ägare åt styrelsen för Hälsan och Stressmedicin och uppdragsgivare och finansiär av verksamheten Gröna Rehab,
- strategier för att möta framtida omställningsbehov vad gäller kompetens och bemanning inom regionens verksamheter som underlag till den strategiska planeringen.

Ny politisk organisation 2023 - PU

7.3.2 Personalutskott (forts.)

Utskottet ska med ett framtidsperspektiv, bevaka och initiera utvecklingsfrågor inom sitt kompetensområde samt följa utvecklingen för att vid behov föreslå att regionstyrelsen vidtar åtgärder.

De uppgifter inom hälso- och sjukvården som idag vilar på utskottet och som avser strategiska frågor flyttas till SSN medan operativ dimensionering och finansiering av utbildning mm för läkare och andra yrkesgrupper flyttas till OSN. Som underlag för detta ska de strategier som utskottet tar fram användas.

Pågående arbete...

■ PU:s roll avseende..

- Kompetensförsörjningsansvaret utifrån systemsyn – ”Ett sammanhållet hälso- och sjukvårdssystem”
- Statsbidragshantering
- Kompetensförsörjning som strategisk frågaSSN

Frågor revision 29 april

VGR styrsystem för kompetensförsörjning

- **Målbild: Sveriges bästa offentliga arbetsgivare**
 - Uppfattas som en arbetsgivare
- **Kompetensförsörjning inom ett sammanhållet hälso- och sjukvårdssystem kräver helhets- och systemansvar och samarbete mellan olika aktörer (omställningen av hälso- och sjukvården)**
- **Budget 2022: En tryggad kompetensförsörjning**
 - Avlastning, återhämtning och ett hållbart arbetsliv
 - Ett stärkt och närvarande ledarskap
 - Goda möjligheter till kompetens-, karriär- och löneutveckling
 - Kontinuitet och senior kompetens
 - Framtidens medarbetare
- **RS personalutskott stöttar utveckling och genomförande av aktiviteter genom personalpolitiska anslag**
 - Beslutar och följer upp
 - Systematiska, politiska dialoger mellan personalutskottet och respektive utförarstyrelse

VGR styrsystem för kompetensförsörjning

- Regiongemensam plan för kompetensförsörjning VGR antas av personalutskottet som inspel till planeringsunderlaget
 - Analys
 - Insatsområden och aktiviteter
 - Kraftsamling
 - Vart tredje år nytt omtag, övriga två åren uppdateringar
 - Lokala kompetensförsörjningsplaner på förvaltningarna riktade till att kompetensförsörja sitt uppdrag (VÖK/SÖK etc)
- Systematiskt arbete i enlighet med ledningssystem kompetensförsörjning Svensk standard SS 624070:2017

VGR styrsystem för kompetensförsörjning

Funktionsområde HR

- HR-direktör med uppdrag att leda, utveckla och samordna funktionsområdet
- Funktionsgrupp HR-chefer
- Beredningsgrupper; kompetensförsörjning, hälsa- och arbetsmiljö, arbetsgivarfrågor och arbetsvillkor, chefer och ledarskap, HR-utvecklingsråd (ev. ny beredningsgrupp för kompetensutveckling och lärande under arbete)
- Koncernstab HR

VGR styrsystem för kompetensförsörjning

IT-systemstöd

- Upphandling av kompetenshanteringsverktyg pågår
- Saknas IT-verktyg för schemahantering (krav från FVM)
- Utveckling av data & analys inom kompetensförsörjningsområdet intensifieras